

Počeci političkog marketinga

Vježbe I

Politički marketing

- Ekonomskim rječnikom:
  - Izbori su tržište (market)
  - Političke partije/kandidati su prodavci/proizvod
  - Glas je sredstvo plaćanja
- Izučavanje političkog ponašanja sa stanovišta izborne strategije - *šta radi?*
- U veliko mjeri bazirano na konceptima poput: *pozicioniranja, brendiranja, menadžmenta kriznih situacija...*

Opšte karakteristike

- Obast kojom dominira literatura o izborima u SAD
- “**Revolucije**” u političkom marketingu (bile) previše zavisne od tehnologije?
  - “Kampanja su tri čovjeka ispred televizora”
  - “Njihove vještine (TV) su neupotrebljive u eri Interneta”
- **Posljedni trend:** povratak jednostavnijim i (često) jeftinijim oblicima mobilizacije birača
- **Ključni problem** – utvrđivanje kauzalnog efekta

Rani XX vijek

- Čikaška škola (1920/1930) – saradnja Harolda Gosnell-a i Čarlas Marriam-a
- Skepticizam prema politikologiji kao nauci
  - ”politika nije predmet nauke, već duhovnog razumijevanja.”
  - “ograničeni nemogućnošću eksperimentisanja”
- Prezir prema ideji da akademici savjetuju političare

WHY YOU SHOULD VOTE FOR

CHARLES E. MERRIAM
FOR ALDERMAN

Honest

Experienced

Courageous

***Getting Out the
Vote***

*An Experiment in the
Stimulation of Voting*

***by Harold F.
Gosnell***

AMS Press

Čikaška škola

- Novi fokus istraživanja – *birači* - umjesto institucija, sudova, partija...
- **Cilj:** objasniti zašto ljudi glasaju kad zakon to od njih ne traži
- **Ideja:** istražiti društvenu pozadinu, lične karakteristike i motivacije
- **Način:** iskoristiti "alatke" iz psihologije i uvesti ih u istraživanja u političkim naukama

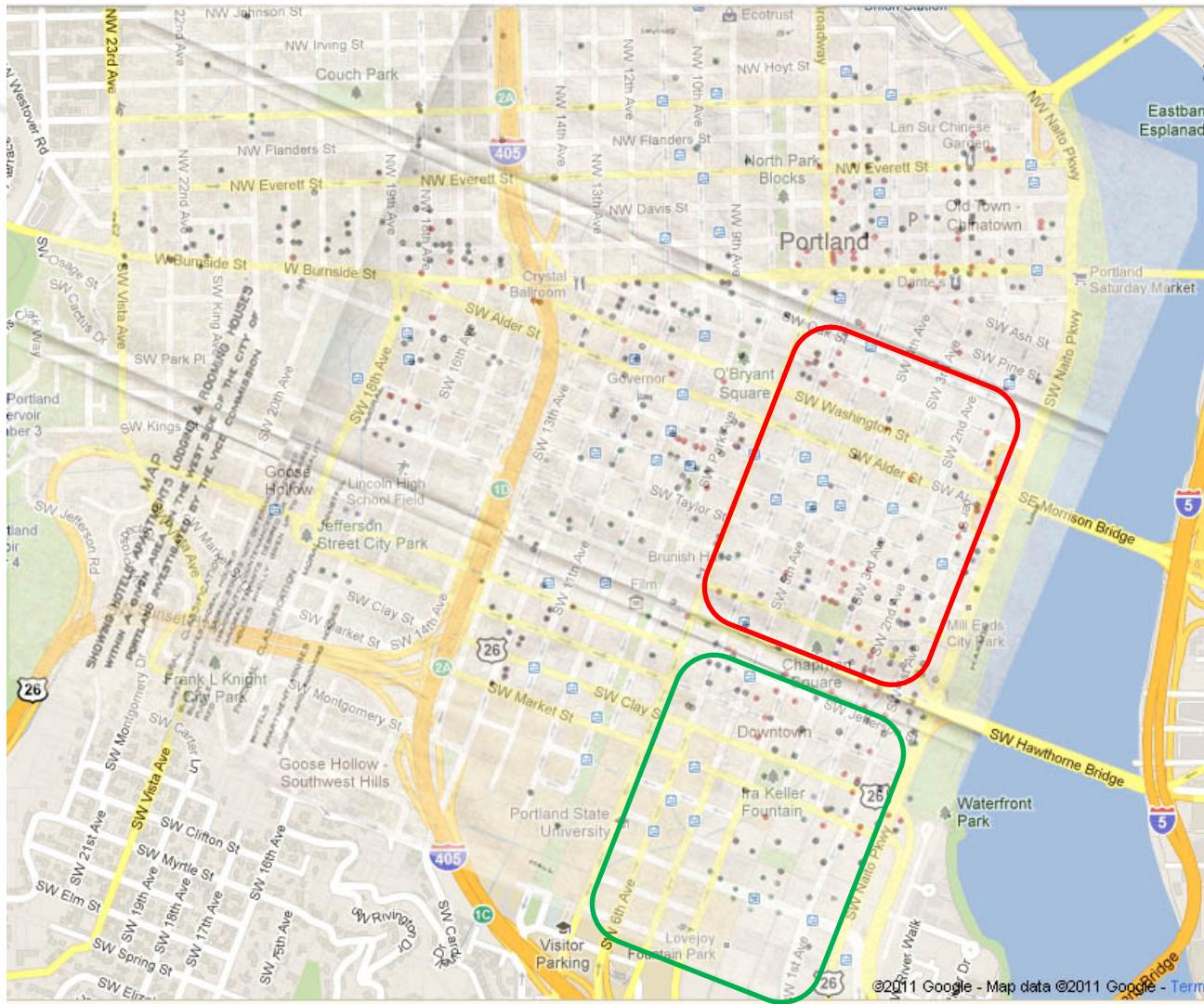
Čikaška škola

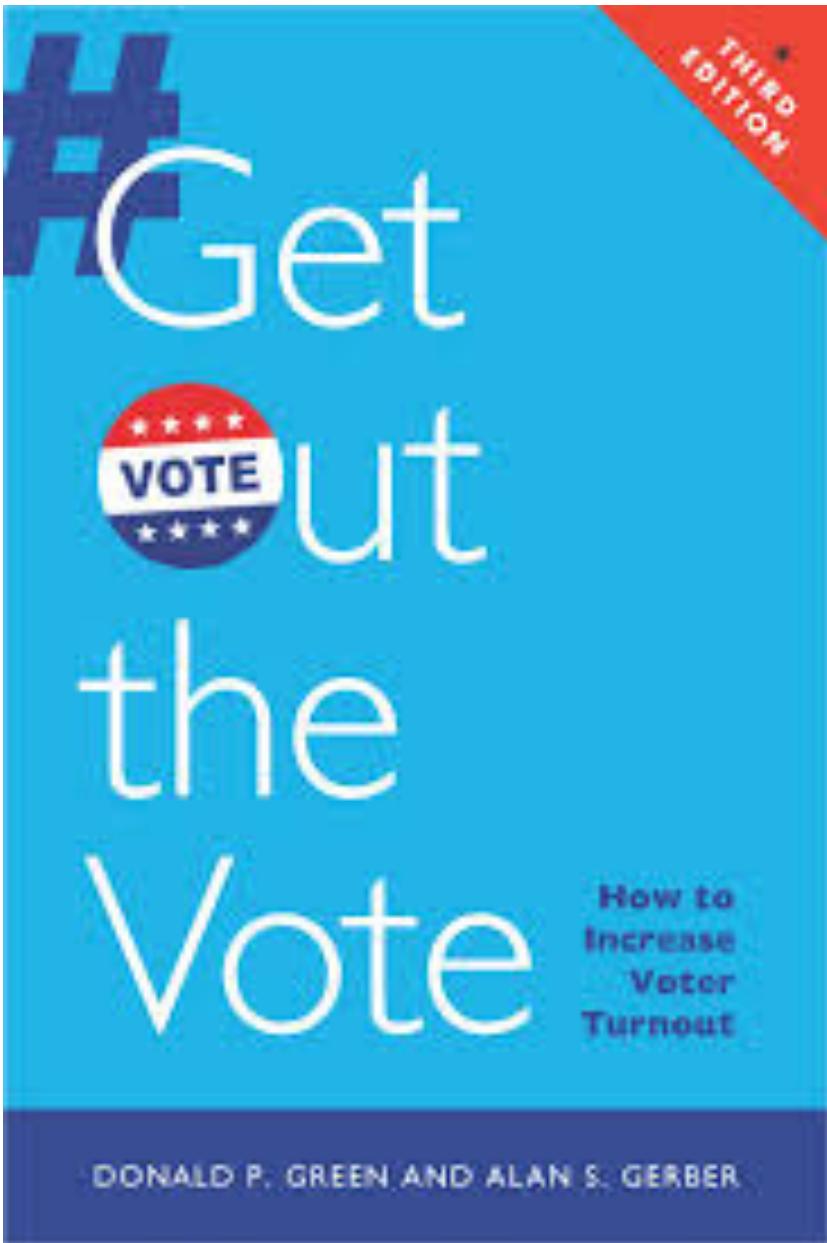
- Ekspertiza u statistici i saradnja sa psiholozima na izradi eksperimenata – “kontrolisana stumulacija”
- Prvi “terenski” eksperiment u politikologiji (1924.)
  - Povećanje broja registrovanih glasača
  - Povećanje izlaznosti među već registrovanim
- Potencijalnim glasačima poslate “razglednice” kao podsjetnik o važnosti izlaska na izbore

University of Montenegro

“Terenski” eksperiment u praksi

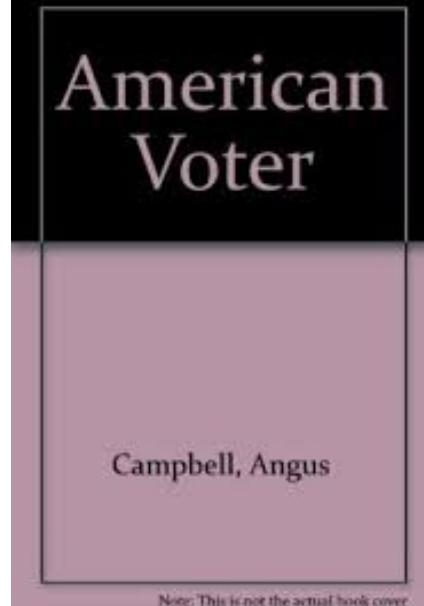

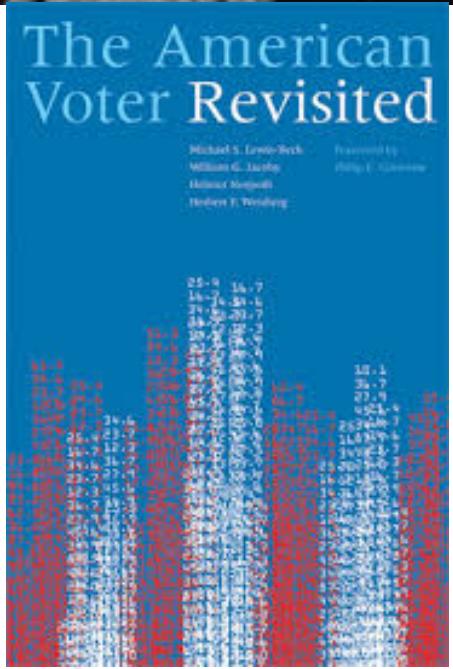
- Značajna razlika u izlaznosti među onima koji su dobili "razglednice" i onih koji nisu
- Preko 2000 novih birača
- Slanje razglednica posebno uspješno među:
  - Biračima koji su se skoro doselili
  - "Obojenim" ženama rođenim u Americi
  - Ženama rođenim u Italiji
- **Ukratko:** najkorisnije među grupama ljudi kojima nedostaje drugih stimulusa

Nakon Gosnell/Marriam?

- Uprkos uspješnosti, eksperiment ostao izolovan slučaj
- Dominacija ratne propagande
- Ignorisanje literature iz moderne psihologije
- Studiranje birača iz biblioteka i knjige, ne sa terena
- Dominacija anketa – Mičigenska škola (Campbell, Converse, Stokes - ANES) – *"Američki glasač"*

Note: This is not the actual book cover.

“Promašaj” politikologije

- Nema istraživanja tržišta – većina strategija isprobane najviše jednom prije primjene u praksi
- Dominantan stav – važne su velike stvari (TV spotovi, debate, konvencije, izbor kandidata...)
- Pristup koji je uglavnom dominirao u periodu od 1924. (Gosnell i Marriam) do 2010. (Hal Malchow) godine

*"We the People
We Make the Future"*

The New York Times

Nation Sets Its Sights on Building Sane Economy

IRAQ WAR ENDS

Troops to Return Immediately

Political AD BLITZ

MAXIMUM WAGE LAW SUCCESSES

TREASURY ANNOUNCES "TRUE CINT"

Business Page Back Issues

www.nytimes.com © 2003 The New York Times Company. All rights reserved.

“Novi” pristup

- Prve naznake promjene primijećene 2000. godine na predsjedničkim izborima
- Slučaj Al Gor vs. Bush podsjetio na situacije u kojima i mala razlika ima značajne posljedice
- Rezultat – strategije usredsređene na “marginе”

“Novi” pristup

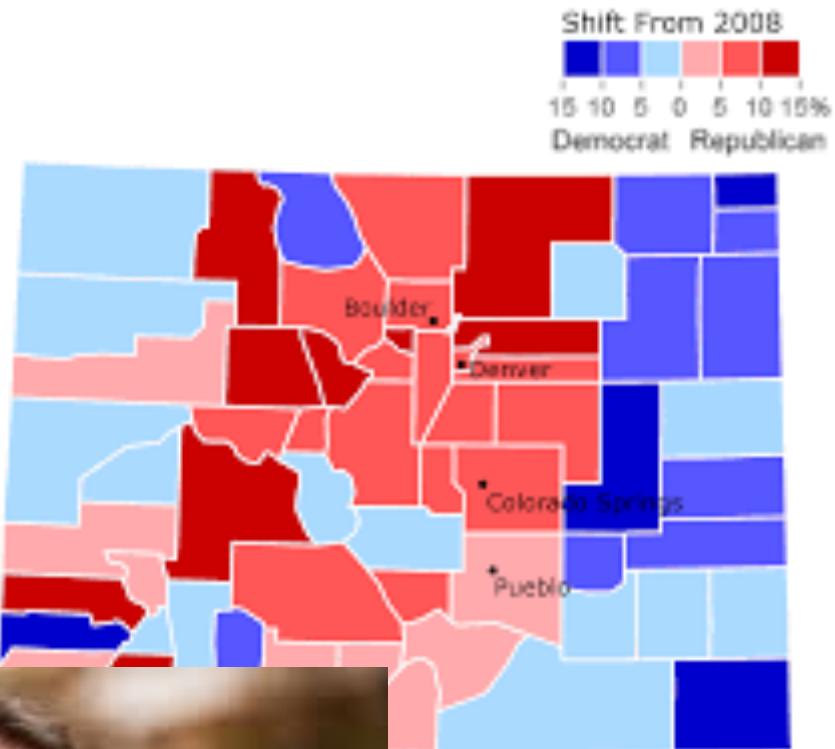
- Ekstenzivna istraživanja počela 2005. godine (Grebner) – slanje istorije glasanja biračima u Mičigenu
- Porast izlaznosti od 20%
- Taktika procijenjena kao ”maltretiranje” glasača
- *Analyst Institute* – kreiran 2006. godine sa cilje organizovanja eksperimenata
- Taktike preuzete iz istraživanja u poljoprivredi sa fokusom na pojedinačno oplođavanje vakcinisanje biljaka

Prekretnica - Kolorado (Senat 2010)

- Izbori za predstavnika u Senatu za državu Kolorado (2010)
- Milionima Demokrata poslat personalizovan e-mail koji ih "nježno" podsjeća na obavezu glasanje
- Poruke kreirane sa ciljem eksploracije osjećaja društvenog pritiska
- Idejni tvorac – Hul Malchow

Colorado, 2010 Senate Election

Prekretnica - Kolorado (Senat 2010)

- Kandidat demokratske partije bio u zaostatku + manjak entuzijazma među registrovanim glasačima
- Ciljana pisma podigla izlaznost za 2.5%
- Pobjeda Demokrata sa 15.000 glasova prednosti
- ”Nježna” prijetnja glasačim u Koloradu obilježila početak revolucije protiv “instinkтивne politike”

Prekretnica - Kolorado (Senat 2010)

- Prednosti direktne pošte? – “neočekivano lična”
- Malchow pristup igrao ulogu u 2 ključne inovacije u najnovijem razvoju političkog komuniciranja:
  - Upotreba “terenskih eksperimenata”
  - Upotreba mikro-targetiranja
- Uspjeh kampanja koje su imale kreativne analize na njihovoj strani

Promjena u pristupu

- Fokus na “tijesnim” izborima – kampanje ne mogu promijeniti fundamentalnu dinamiku (ekonomija/kandidati)
- Tri godine kreiranja testiranja pravog načina kreiranja poruke, odabira ”prave” koverte, targetiranja pojedinačnih glasača...
- Prepostavka: glasači žele informaciju, ne reklamu

“Stanje” stvari

- Neriješena ”borba” dva kampa za analitičku dominaciju
- Ključna podjela među stratezima kampanja:
  - **”Stara” garda**: strategije bazirane na instinktu, iskustvu, provjerenim stvarima, bez testiranja...
  - **”Nova garda”**: strategije bazirane na empirijskim podacima, mikro-targetiranju, iscrpnom testiranju taktika...

”Nova” garda

- Novi pristup – velikoj mjeri baziran na upotrebi psiholoških “alatki”
- Pokušaj reprodukovanja labaratorijskih uslova na terenu– *“Get out and Vote”*
- Počev od 2012. postalo je nemoguće voditi izborne kampanje bez razumijevanja ove “revolucije” u taktici
- Kampanje su postale “humanije” – ljudski kontakt moćno oružje za mobilizaciju

Propaganda kao marketing?

Propaganda u XX vijeku

- Nedemokratski sistemi – nejednako tržište
- Testiranje uspješnosti mobilizacijskih strategija – nepostojeće
- Jednosmjerna komunikacija bazirana na propagandi (posteri, pamfleti, filmovi...)
- Masovna mobilizacija: rat, industrija...

- Dimitri Orlov (1917-1921)
- **Dominantna tema:** kontrast između opresivnih sila zla i herojskog savezništva
- Cilj: motivacija ruskih radnika za ustanak protiv imperijalizma
- Kontrast izmedju crne i crvene boje

- Zemlja: Njemačka
- Autor: Hans Schweitzer (1932)
- Plakat korišćen u predsjedničkim izborima
- Kao reakcija na "veliku depresiju" slogan je glasio – *"Naša posljednja šansa: Hitler"*

- **Zemlja:** Britanija
- **Autor:** Philip Zec (1930)
  - Na Hitlerovoj crnoj listi
  - Poznat po izvrgavanju ruglu nacista
- **Cilj:** mobilisati žene za rad u fabrikama

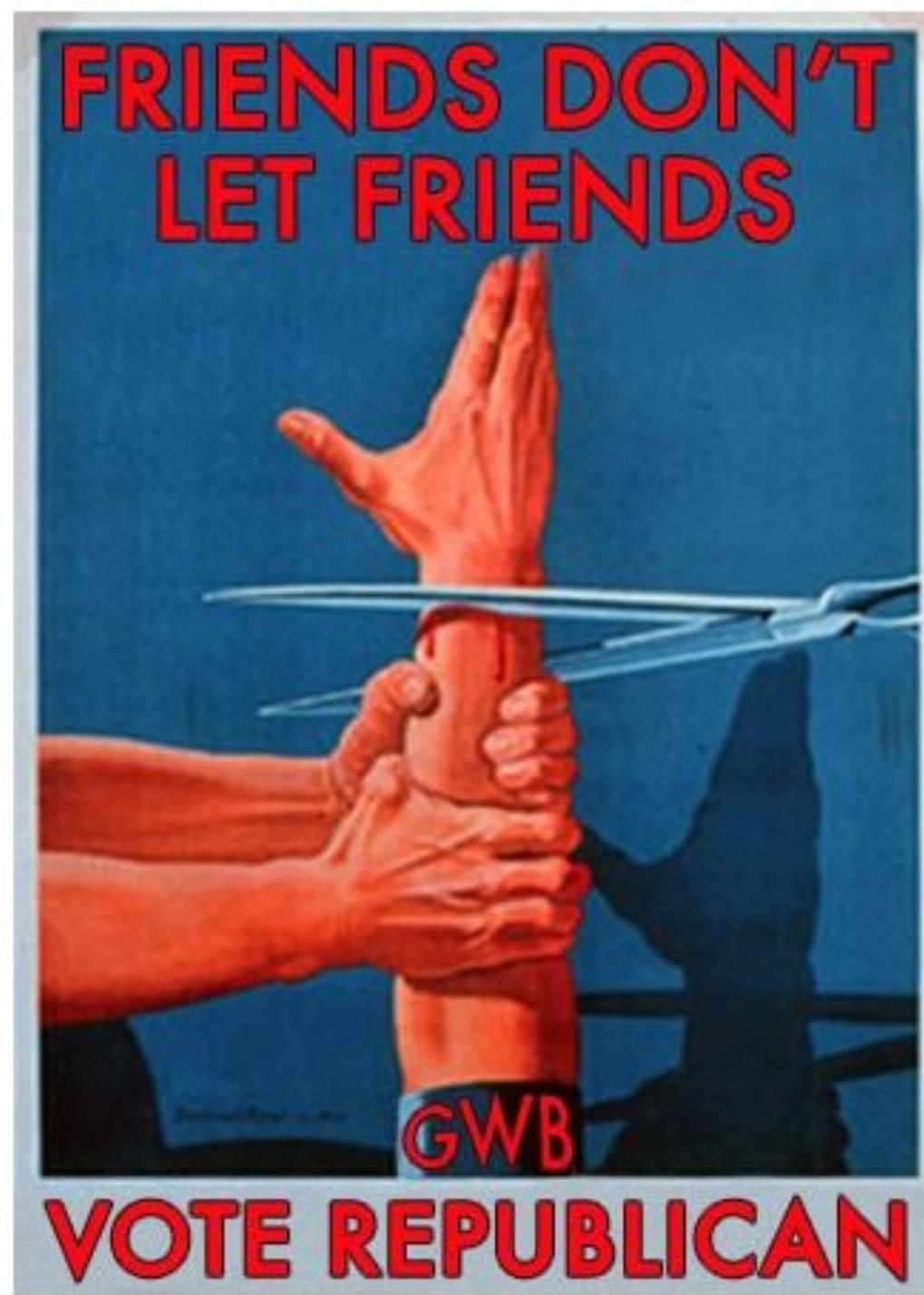

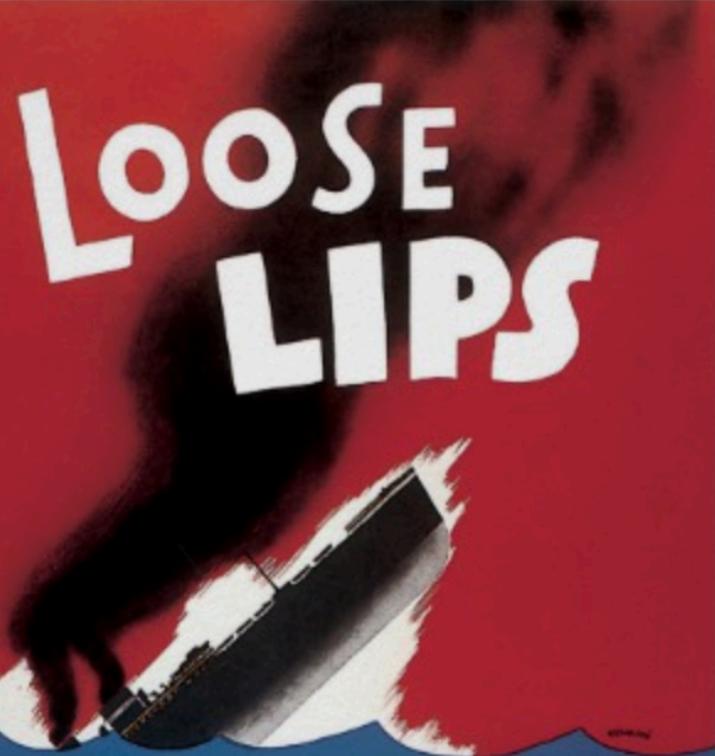
我們為參加國家工業化建設而自豪

- **Zemlja:** Italija
- **Autor:** Gino Bocassile (1930)
  - Podržavalac Benita Musolinija
  - Poznat po rasističkim i anti-semitskim radovima
- Nakon rata...

- Zemlja: SAD
- Autor: Ian Mac Wright (2003)
  - Poznat po anti-ratnim radovima nakon invazije Iraka
  - Reprint starih klasičnih propagandnih postera

**LOOSE
LIPS**

MIGHT
Sink Ships

THIS POSTER IS PUBLISHED BY THE HOUSE OF SEAGRAM AS PART
OF ITS CONTRIBUTION TO THE NATIONAL VICTORY EFFORT

**LOOSE
TWEETS**

Sink Fleets

THIS POSTER IS PUBLISHED BY THE HOUSE OF SEAGRAM AS PART
OF ITS CONTRIBUTION TO THE NATIONAL VICTORY EFFORT

SOMEONE

TALKED!

SOMEONE

TWEETED!